

Litomyšlské včelařské právo důvodová zpráva

Loni v roce 2016 jsme prvním rokem otevřeli kurz systematického včelaření pro začátečníky se záměrem předat mladým včelařům vědomosti v chovu včel. Na konci kurzu mělo dojít k vyhlášení a vyřazení absolventů formou pasování na včelaře. Hledala se forma jak toto pasování provést a čím?

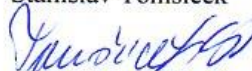
Z historie víme o rychtářských právech, o cechovních emblémech a ferulích, znacích, praporech, erbech, hymnách, heslech a jiných viditelných pomůckách k veřejnému vyjádření úcty při výkonu pravomoci. Když se řekne Litomyšl a včelaření, tak se nám vybaví i včelaření v minulých staletích na zámeckém panství. To ještě byl brtnický systém a včelařům se říkalo na Moravě brtníci a v Čechách lešáci. Správa panství vydala dekret popsáný v knize Když pláсты tekly medem od Vladimíra Beránka, s nadpisem **Lešácká neb medařská artikule na panství Litomyšl**, ve kterém určovala pravidla, podle kterých se včelaření řídilo a bylo závazné pro všechny poddané jejich panství. K tomuto bychom se nechtěli vracet, ale název již zde zůstal v obecném povědomí a my tuto paměť dnes využíváme jako místní rituální a duchovní bohatství.

Podle někdejších vyobrazení v literatuře nám pan Lux s přáteli zhotovil velmi pěkné žezlo z jasanového dřeva. Když už bylo vyrobené, tak je zvykem a k oficiálnímu uznání patří uvést základní údaje zakladatele na stuhách, které nám zhotovila firma Velebný. Souhlasem členské schůze tak vzniká dnem vyhlášení 19. února 2017 oficiální insignie naší základní organizace. Při této příležitosti chci vás všechny požádat o vážný přístup k této nové a v celých Čechách netradiční, pravděpodobně první insignii tohoto druhu. A žádná jiná stejná už nemůže být, protože Litomyšl je jen jedna. Ale je možné, že postupně na tomto příkladu vzniknou i na jiných místech insignie podobné a proč ne? Žádám o vážnost a přístup stejný, jako máme k obecním a spolkovým praporům a dalším ceremoniálním společenským nástrojům. Užívání této insignie se řídí vlastní regulí.

Název **Litomyšlské včelařské právo** je názvem dnešním a mimo historické paměti nemá žádnou návaznost na minulost. Proto nemůže být nazýván právem brtnickým ani lešáckým, které bylo vázáno na včelaření v brtích a vyjadřuje jinou etapu včelaření. I tvar dřevěné rukojeti je dnešní a vyjadřuje symbolicky přenášení medu na rýhovém soudku, jak je běžné v praxi stolování. Plaketa na vrcholu žezla se symbolem včely je výrazem úcty ke včele, našemu ústřednímu motivu.

V Litomyšli 19. února 2017

Stanislav Tomšíček

Litomyšlské včelařské právo regule užívání

Litomyšlské včelařské právo je insignií včelařů Litomyšlska, organizovaných v místním včelařském spolku.

Myšlenka Litomyšlského včelařského práva vychází z místních historických slovesných pramenů lešáckého práva litomyšlského panství 16. století, ale nepovažuje se být jeho nástupcem ani se k němu neváže jinými vazbami.

Přísluší mu obecná vážnost a jeho užití je vázáno jen na přítomnost při členských schůzích a akcích pořádaných spolkem, případně jako reprezentaci spolku na nevčelařských akcích, jen v přítomnosti našich členů. Nelze ho zapůjčit.

Ode dne vyhlášení 19. února 2017 mu náleží jeho viditelná a důstojná přítomnost na VČS, členských schůzích, Dnu medu, výstavách a jiných akcích pořádných ZO Litomyšl nebo jinou svazovou složkou.

Jeho použití je omezeno jen na položení na rameno (pasování) ve vybraných situacích jako výraz úcty. Např. udělení čestného uznání a vyššího stupně svazového ocenění, udělení čestného členství svazu, udělení čestné funkce svazu, absolvování včelařské školy a kurzů se závěrečnými zkouškami, případně při vyhlášení vítězů včelařské soutěže libovolné obtížnosti, včetně soutěží dětských.

Naopak je zakázáno s ním neoprávněně a nevážně manipulovat, případně ho jakkoliv neoficiálně pokládat na rameno i jinak se dotýkat osob nebo dokonce jím hrozit.

